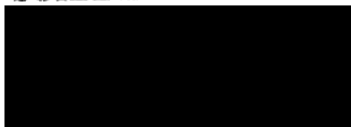

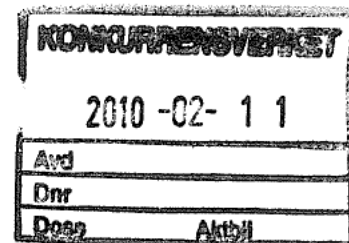
LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

BESLUT
2010-02-10
Meddelat i Stockholm

Mål nr
25876-09
Enhet 15

SÖKANDE

MOTPART
Statens Konstråd
Box 45134
104 30 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU;
fråga om avvisning

DOMSLUT

Länsrätten avvisar [redacted] ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 496095

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post: lansrattenistockholm@dom.se**Telefax**

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

■■■■■■■■■■ har i skrivelse inkommen till länsrätten den 15 december 2009 ansökt om överprövning av de gestaltungsuppdrag som har lagts ut av Statens konstråd, i byggprojektet Stockholm, Karolinska Institutet och Smittskyddsinstitutet, Akademiska hus. Till stöd för sin talan anför ■■■■■■■■■■ huvudsakligen följande. Statens konstråd följer inte 15 kap. LOU, gällande upphandling av konstnärliga tjänster. Enligt lagen ska gestaltungsuppdrag utannonseras på myndighetens hemsida. I stället för att följa lagen tillfrågas, dvs. handlockas, en till tre konstnärer och uppdragen konkurrensutsätts inte. Statens konstråd använder sig av konstnärer som är anställda som konsulter för att inbjuda konstnärer vilket också är felaktigt eftersom de då inte kan agera opartiskt. Statens konstråd har inte gått ut med en öppen förfrågan via annons eller sin hemsida erbjudit olika aktörer att inkomma med ett anbud. Tillvägagångssättet strider mot konkurrenslagstiftningen och LOU. Uppdragen är så kallade "konstnärliga tjänster" och ska upphandlas, detta för att garantera icke diskriminering av presumtiva uppdragstagare, kvalitet, miljöhänsynstagande, budget och garantera konkurrensneutraliteten. Budgeten för den fasta konsten är två miljoner kronor.

Till stöd för ansökan åberopas även Regeringsrättens domar från den 18 december 2008 i mål nr 1596-06 och från den 18 september 2009 i mål nr 8272-08.

Statens konstråd bestrider bifall till ansökan och yrkar att länsrätten avvisar ansökan. Till stöd för talan anförs i huvudsak följande. Statens konstråd är en statlig myndighet under kulturdepartementet som, enligt förordning 2007:1188 med instruktion till Statens konstråd, har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön. Detta görs bl.a. genom beställning och förvärvande av samtidskonst till

statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet. I denna del samverkar Statens konstråd normalt med arkitekter, fastighetsägare/byggherrar och representanter för de blivande brukarna av konsten bl.a. för utarbetande av kravspecifikation avseende de konstnärliga gestaltungs-uppdrag som man avser att anskaffa (se Kammarrättens i Stockholm dom den 26 oktober 2001 i mål nr 5579-2001). Innan någon sådan samverkan kan påbörjas har Statens konstråd att genomföra en behovsanalys i varje enskilt fall varvid såväl de ekonomiska som de praktiska förutsättningarna för konstnärlig gestaltning av byggnaderna eller lokalerna i fråga utreds. I aktuellt ärende har en förfrågan erhållits från Akademiska Hus Stockholm AB angående samarbete när det gäller konstnärlig gestaltning avseende Karolinska Institutet och Smittskyddsinstitutet. Som ett resultat av förfrågan har genomförandet av en behovsanalys påbörjats för att bl.a. utreda de praktiska och ekonomiska förutsättningarna för konstnärlig gestaltning avseende Karolinska Institutet och Smittskyddsinstitutet. Ärendet befinner sig således på planeringsstadiet och utredningen förväntas bli färdig under våren 2010. Först därefter blir det aktuellt att samverka med berörda intressenter för att utarbeta kravspecifikation m.m. Någon upphandling har således inte påbörjats och någon åtgärd har inte vidtagits i syfte att tilldela ett kontrakt eftersom de mest väsentliga förutsättningarna härför saknas, typ av gestaltungsarbete som kan bli aktuellt, kravspecifikation för ett eventuellt sådant uppdrag och budget för detta. Således finns ingen upphandling eller något beslut att överpröva och under alla förhållanden har [REDACTED] inte lidit någon skada och riskerar inte heller att lida någon skada i enlighet med 16 kap. 2 § LOU.

[REDACTED] har getts tillfälle att yttra sig över konstrådets skrivelse utan att höras av.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 2 kap. 13 § LOU avses med offentlig upphandling de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Länsrättens bedömning

██████████ har gjort gällande att Statens konstråd har brutit mot LOU då någon utannonsering av gestaltungsuppdrag i samband med byggprojektet avseende Karolinska Institutet och Smittskyddsinstitutet inte har skett. Statens konstråd har i sin tur anfört att någon upphandling inte har påbörjats och att någon åtgärd inte heller har vidtagits i syfte att tilldela ett kontrakt då de mest väsentliga förutsättningarna för det saknas.

Med offentlig upphandling avses enligt LOU de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader. Någon närmare definition av vilka åtgärder som avses framgår vare sig av LOU eller av direktivet 2004/18/EG. Europadomstolen (dåvarande EG-domstolen) har i mål C-26/03 konstaterat att varje åtgärd som vidtas av en upphandlande myndighet i samband med en

offentlig upphandling som faller inom det materiella tillämpningsområdet och som kan ha rättslig verkan, utgör ett beslut som kan bli föremål för ansökan om överprövning. Emellertid konstaterade Europadomstolen i samma avgörande att en ansökan om överprövning inte kan rikta sig mot sådana åtgärder som endast utgör en förstudie inför ett kontrakt eller som är rent förberedande och ryms inom ramen för den upphandlande myndighetens interna överväganden med sikte på en offentlig förhandling.

Enligt länsrättens bedömning har de åtgärder som Statens Konstråd hitintills vidtagit varit rent förberedande och inom ramen för Statens Konstråds interna överväganden om att eventuellt genomföra en offentlig upphandling. Vad [REDACTED] har anfört i sitt överklagande föranleder inte någon annan bedömning. Mot bakgrund av detta och med beaktande av att en ansökan om överprövning enligt redovisad praxis vare sig kan riktas mot förberedande åtgärder eller förstudier ska ansökan om överprövning avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Barbro Lundholm

Rådman

Föredragande har varit Mattias Berger.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

